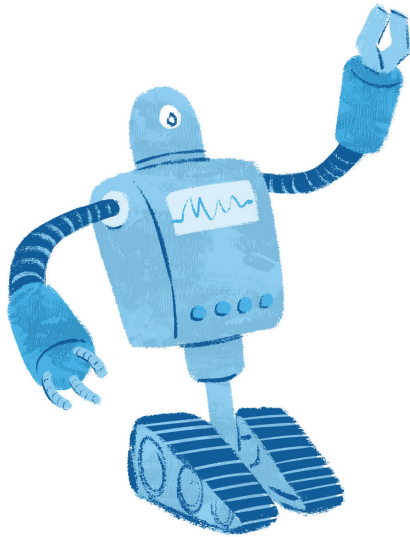

Dóka Péter

ÍRISZ ÉS A ROBOTGYÁR

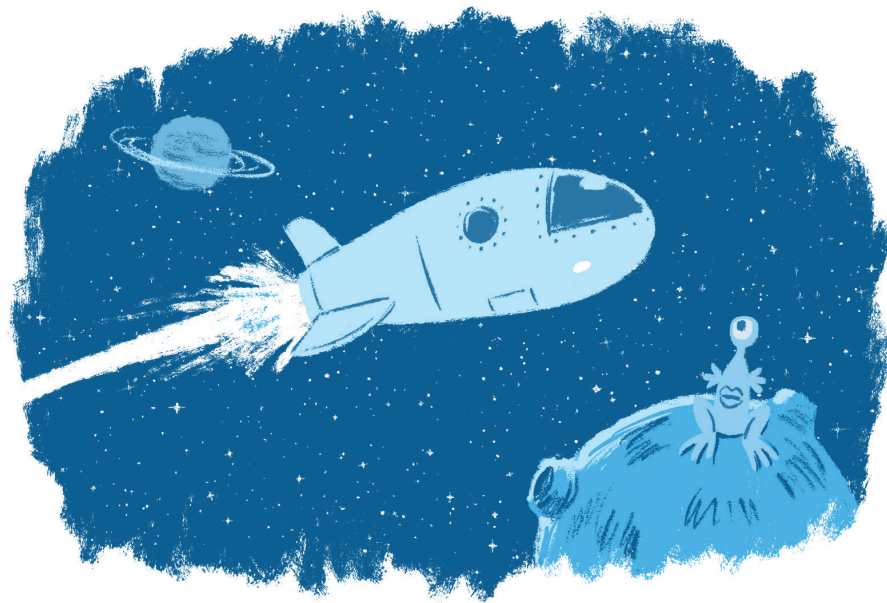
MÓRA
KÖNYVKIADÓ

1. A TITOK

– Miért száguldozom az űrben? És kik a szüleim?

Ezt a két kérdést minden évben egyszer – a születésnapomon – felteszem a nagyinak. Persze sosem válaszol, csak süt egy finom epertortát, meg átnyújt valami ajándékot. Ilyenkor rögtön faképnél hagyom, és megfogadom, hogy soha többé nem állok vele szóba. De mivel elég unalmas az űrben száguldozni, és a nagyi az egyetlen útitársam, ezért a fogadalmat már másnap megszegem. És az ajándékot is kibontom, amihez addig hozzá se nyúltam.

Most – a nyolcadik születésnapomon – megint felteszem neki a két kérdést. A nagyi a homlokát ráncolja, úgyhogy már indulok is a fülkéből kifelé. De ő utánam szól:

– Nem is sejtetted a válaszokat, Írisz?

Megtorpanok.

– Na, hadd halljam! Okos lány vagy, már biztosan kitaláltad.

Veszek egy nagy levegőt, és belekezek:

– A szüleim királyok voltak egy bolygón. Aztán egy óriási, gonosz gomba elárulta őket, királylányá koronázta magát, a szüleimet pedig börtönbe

zárta. Neked sikerült elmenekülnöd az úrhajóval, és engem is magaddal hoztál, nehogy árvaházba kerüljek. Na, így volt?

A nagy elismerően biccent.

– Nem is rossz, kisunokám! A szüleidet valóban börtönbe zárták.

– Tehát igazi úrkirálylány vagyok?

– Nos – a nagy felemeli a mutatóujját –, azért nem mindent találtál el.

– A gonosz gomba talán túlzás volt...

– Dehogy! Tényleg egy gonosz gomba miatt történt az egész. Viszont a szüleid nem uralkodók voltak, hanem kalózok.

– Kalózok...

A nagy bólint.

– Igen, Írisz, kalózok. De a legügyesebbek az egész galaxisban! A rendőrségi rakéták sosem

tudták utolérni az űrhajójukat. Persze csak azért, mert akadt egy remek pilótájuk.

– Te voltál a pilótájuk, igaz? Ezért van halálfej festve az űrhajó oldalára...

Folyni kezd a könnyem. Hát ez volt a hatalmas titok. Kalózok lánya vagyok!

– Nem kellett volna elmondanom...

– De igen! – Kifújom az orrom. – Sokkal jobb így, hogy tudom. Hiszen te mondd mindig: legjobb az egyenes út. Mondjuk, kicsit furcsa ez egy kalóz szájából. Mert akkor te is kalóz vagy, igaz, nagyi?

A nagyi bűnbánóan bólogat, a kezét tördeli. Szinte megsajnálom. Kinézek a fülke ablakán az űrbe, mert a csillagok látványa mindig megnyugtat.

– Kérhetek még valamit?

– Süssek epertortát?

– Nem. Szeretném, ha leszállnánk egy közeli bolygón. Olyanon, ahol van erdő, vannak madarak, állatok... Sétálgatnék, átgondolnám, amit mondtál. Ezt kérem szülinapra: sétát egy ismeretlen bolygón.

A nagyi elmosolyodik.

– Rendben, kis csillagom. De azért a tortát is elkészítem. Elvégre csak egyszer vagy nyolcéves.

2. PINOKKIÓ

Ha néha leszállunk valamelyik útba eső bolygón, mindig abban reménykedem, hogy találok ott egy barátot. Igazából mindegy, hogy embert vagy idegen lényt. Azt hiszem, bárkivel tudnék barátkozni. Sajnos eddig csak egyetlen barátom volt, őt is csupán elképzeltem: egy hasfájós süni, aki állandóan arról mesélt, hogy miket evett megint össze.

- Ne reménykedj, Írisz - mondja a nagyi, amikor látja, milyen lelkesen készülődöm a leszállásra. - Az útikalauz szerint ezen a bolygón csak állatok élnek, nincsenek értelmes lények.

- Ki tudja? Hátha találkozom egy beszélő rókával...

Felhúzom az ujjamra az okosgyűrűt, amit a születésnapomra kaptam.

- Majd én is utánad megyek - ígéri a nagyi -, csak meggyúrom a tésztát. Aztán elkészítem a tölteléket, előmelegítem a sütőt...

A többit már nem hallom, mert becsapom a fülke ajtaját.

Egy mezőn sétálok, amit kék színű erdő vesz körbe. Annyira tömény és friss a levegő, hogy megszédülök. A hajtóművek halk zümmögése után bántja a fületem a madáracsicsérgés, de hamar hozzászokom.

Hirtelen apró, sárga bundás állat ugrál ki a fák közül. Megáll, rám néz, finoman mozgatja mind a négy fülét. Leginkább nyúlra hasonlít. Kergetni kezdem, először nem tűnik gyorsnak, de ide-oda cikázik, én meg egyre jobban lemaradok.

Aztán egyszer csak beleakad valamibe a lábam...
Elterülök a fűben.

Érzem, hogy valaki megragad, és maga felé fordít. Felsikoltok a rémülettől, próbálok menekülni, de az idegen erősen fog. Nem látom az arcát, pont a szemembe süt a nap.

- Jól vagy? - kérdezi recsegő hangon. - Nem esett bajod?

Hirtelen elenged, én meg talpra ugrom. Így már nem vakít el a napfény. Ütött-kopott robotgyerek áll velem szemben, akkora lehet, mint én.

- Nem akartam - mentegetőzik -, ne haragudj!
Csak heverésztem a fűben, hallgattam a madarakat, és takarékos üzemmódba kapcsoltam magam. Nem vettem észre, hogy felém szaladsz. Nem horpadt be a lábad?

- Nem horpadt be. - Kíváncsian méricskélem a gyereket. - Te tényleg robot vagy? Vagy ez csak valami jelmez?

- Hát persze hogy robot vagyok. Miért, te mi vagy?

- Ember vagyok, természetesen.

A robotgyerek szeme felizzik.

- Igazi ember? Még sosem láttam igazi embert! Sőt, azt hiszem, még senkit sem láttam, aki látott volna igazi embert.

Hirtelen büszke leszek arra, hogy ember vagyok.

- Akkor jól nézz meg! - Megpördülök, hogy a robotgyerek alaposan szemügyre vehessen. - Ilyennek képzelteél egy embert?

- Hát... Mi itt Fémföldén csak Marika nénit ismerjük, ő másképp néz ki.

- Marika néni? - Nem tudom visszatartani a nevetésemet. - Az még soká lesz, mire én néni leszek! De ha él itt egy néni, akkor mégiscsak laknak emberek a bolygón.

- Marika néni háromszáz éve járt itt. És mi nagyon várjuk, hogy újra eljöjjön!

Ez a szegény kis robot nem sokat tud az emberekről. Háromszáz évig egyetlen ember sem él! A nagy szerint manapság örülhetünk, ha százharminc évig éldelegünk.

- Miért, te hány éves vagy?

A robotgyerek eltöpreng.

- Nem tudom pontosan... Talán negyven-ötven földi évvel ezelőtt szereltek össze. Sok évig rabszolgaként dolgoztam.

Érzem, hogy nem szívesen beszél a múltból. Úgyhogy inkább bemutatkozom:

- Írisz vagyok, pont ma nyolcéves.

- Az én nevem Pinokkió! - mondja büszkén.

Nincs szívem kinevetni a neve miatt, de azért megjegyzem:

- Akkor biztos megnő az orrod, ha hazudsz!

- Ha hazudok? Az mit jelent?

Rámosolygok az ütött-kopott kis robotra.
Ő az én igazi születési ajándékom.